

PRAVILNIK

O KUĆNOM REDU KAZNENO-POPRAVNOG ZAVODA ZA MALOLETNIKE

("Sl. glasnik RS", br. 71/2006)

I UVODNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se uređuje način života, organizacija rada i postupanje sa licima osuđenim na kaznu maloletničkog zatvora (u daljem tekstu: maloletnici) u kazneno-popravnom zavodu za maloletnike (u daljem tekstu: zavod).

Odredbe ovog pravilnika shodno se primenjuju i na lica ženskog pola koja kaznu maloletničkog zatvora izdržavaju u posebnom odeljenju kazneno-popravnog zavoda za žene.

Član 2

Prilikom stupanja na izdržavanje kazne maloletničkog zatvora maloletnik se na prikladan način upoznaje sa sadržinom ovog pravilnika i dobija primerak na jeziku koji razume i kojim govori.

II PRIJEM MALOLETNIKA

Identifikacija maloletnika

Član 3

Prijem maloletnika vrši zaposleni na poslovima matične evidencije, a po proteku radnog vremena i u neradne dane dežurni iz službe za obezbeđenje.

Član 4

Prilikom prijema maloletnika obavezno se utvrđuje njegov identitet na osnovu pravnosnažne sudske odluke, naloga za izdržavanje kazne, ličnih isprava (lične karte, putne isprave, zdravstvene legitimacije) i drugih dokumenata pogodnih za utvrđivanje identiteta izdatih od za to ovlašćenih organa.

U slučaju osnovane sumnje u identitet, službeno lice zadržaće lice koje se javilo ili je dovedeno radi izvršenja kazne i o tome će odmah obavestiti policiju koja će preduzeti mere radi provere i utvrđivanja identiteta.

Pretres maloletnika i pregled tela

Član 5

Posle identifikacije obavlja se lični pretres i pregled tela maloletnika.

Lični pretres maloletnika obavljaju najviše dva službena lica istog pola, kao i maloletnik, u odvojenoj prostoriji i bez prisustva drugih lica.

Ukoliko je potreban, pregled telesnih otvora maloletnika vrši zdravstveni radnik.

Lični pretres i pregled tela vrši se na način kojim se poštuje ličnost i dostojanstvo maloletnika.

Postupanje sa ličnim stvarima maloletnika

Član 6

Prilikom prijema u zavod vrši se pregled ličnih stvari maloletnika.

Maloletniku se privremeno oduzimaju novac, dragocenosti, mobilni telefon, oružje, kao i stvari podobne za samopovređivanje, povređivanje drugog i drugi predmeti koji mogu poslužiti za ugrožavanje bezbednosti u zavodu.

Maloletnik zadržava ortopedska i druga medicinska pomagala, a nužne lekove samo po odobrenju lekara.

Kvarljive stvari se uništavaju, o čemu se sačinjava zapisnik, a jedan primerak se uručuje maloletniku.

Član 7

O privremeno oduzetim stvarima sačinjava se potvrda u tri primerka u koju se upisuje: broj potvrde, ime, ime jednog roditelja, prezime maloletnika, vrsta, količina, težina i druge bitne osobine predmeta, datum i sat privremenog oduzimanja i potpis službenog lica.

Primerak potvrde uručuje se maloletniku, drugi primerak se ulaže u lični list maloletnika, a treći u depozit maloletnika.

Ako se privremeno oduzimaju devizne novčanice, upisuje se vrsta valute, apoeni i serijski brojevi novčanica.

Član 8

Stvari za koje postoji verovatnoća da potiču od krivičnog dela privremeno se oduzimaju od maloletnika i o tome se obaveštava policija.

Čuvanje privremeno oduzetih stvari

Član 9

Privremeno oduzete stvari od maloletnika se popisuju i stavljaju u polog ili se predaju, odnosno dostavljaju o trošku maloletnika licu koje on odredi.

Oduzete stvari koje nisu predate, dostavljene ili uništene, čuvaju se u posebnoj prostoriji zavoda, osigurane od oštećenja i nestanka.

Devizne novčanice i dragocenosti čuvaju se u kasi ili na drugom sigurnom mestu.

Vraćanje privremeno oduzetih stvari

Član 10

Prilikom otpuštanja sa izvršenja kazne maloletniku se vraćaju privremeno oduzete stvari, o čemu se sačinjava zapisnik. Primerak zapisnika uručuje se maloletniku.

Maloletniku se mogu predati privremeno oduzete stvari prilikom izlazaka iz zavoda, o čemu se izdaje potvrda. Po povratku u zavod, te stvari maloletnik vraća licu koje vodi polog, uz izdavanje nove potvrde.

Obaveštenje o prijemu maloletnika

Član 11

Zavod je dužan da omogući maloletniku da se, po prijemu, o trošku zavoda javi porodici ili licu kod koga je živeo pre dolaska u zavod.

Lekarski pregled i higijenske mere

Član 12

Maloletnika po prijemu u zavod pregleda lekar i nalaz o zdravstvenom stanju unosi u zdravstveni karton.

Ako je maloletnik primljen posle protoka radnog vremena, kao i nedeljom i u dane praznika, radnje iz stava 1. ovog člana obaviće se prvog narednog radnog dana.

Na zahtev maloletnika ili zbog uočenih zdravstvenih smetnji tokom prijema, pregled se obavlja bez odlaganja.

Član 13

Prilikom preduzimanja higijenskih mera poštuju se ličnost i dostojanstvo maloletnika.

Posle prijema maloletnik će se okupati i zadužiti čistom odećom, obućom, rubljem i posteljnom.

Maloletnik koji prema ličnim dokumentima ima dugu kosu, brkove i bradu, nosi naočare, odnosno kontaktna sočiva, ima pravo da ih zadrži tokom izdržavanja kazne.

Prema potrebi izvršiće se i dezinfekcija ličnih stvari maloletnika, kao i druge neophodne higijenske mere.

III UPOZNAVANJE LIČNOSTI MALOLETNIKA, POJEDINAČNI PROGRAM POSTUPANJA I RAZVRSTAVANJE

Prijemno odeljenje

Član 14

Posle prijema u zavod maloletnik se upućuje u prijemno odeljenje u kojem može da boravi najduže do 30 dana.

Najkasnije dva dana po prijemu u zavod maloletnik se dovodi zaposlenom na poslovima matične evidencije radi upisivanja u matičnu knjigu, obrazovanja ličnog lista u koji se unose matični broj i podaci o maloletniku, kao i obrazovanja drugih potrebnih kartona i evidencija.

Maloletnik se fotografiše, uzimaju mu se otisci papilarnih linija prstiju, meri se telesna težina i visina, beleži lični opis, osobeni znaci i obeležja ukoliko ih ima.

Član 15

U prijemnom odeljenju stručni tim zavoda, po uvidu u presudu o izrečenoj kazni i uz nju priloženu dokumentaciju, ispituje maloletnika sa psihološkog, pedagoškog, socijalnog, kriminološkog, zdravstvenog i bezbednosnog stanovišta u cilju određivanja pojedinačnog programa postupanja.

Stručni tim prijemnog odeljenja čine: psiholog, specijalni pedagog - pedagog i socijalni radnik - sociolog.

U rad stručnog tima iz stava 1. ovog člana uključuje se, po potrebi, i lekar, nastavnik praktične nastave, vaspitač, predstavnik službe za obezbeđenje i drugi učesnici u neposrednoj realizaciji pojedinačnog programa postupanja sa maloletnikom.

Predlog pojedinačnog programa postupanja određuje se na osnovu celovitog sagledavanja zrelosti, uzrasta, nivoa obrazovanja, ranijeg života maloletnika i ponašanja u socijalnoj sredini, oblika poremećaja ponašanja, vrste krivičnog dela i okolnosti pod kojima je učinjeno, njegovog odnosa prema delu i posledici dela.

Predlogom pojedinačnog programa postupanja posebno se utvrđuje nivo zrelosti maloletnika i druga svojstva njegove ličnosti, planira mogućnost uključivanja u proces obrazovanja i radnog osposobljavanja, korišćenja i organizovanja slobodnog vremena, rad sa roditeljima, usvoiocem ili staraocem maloletnika i drugim članovima njegove porodice, kao i drugi oblici psihosocijalnog, pedagoškog i penološkog uticaja na maloletnika.

Pojedinačni program postupanja utvrđuje upravnik zavoda na predlog stručnog tima iz stava 1. ovog člana.

Pojedinačni program postupanja dostavlja se vaspitaču vaspitne grupe i arhivi zavoda, odnosno unosi se u lični list maloletnika.

Vaspitač vaspitne grupe sa pojedinačnim programom postupanja, njegovim izmenama i dopunama upoznaje maloletnika.

Član 16

Maloletnik se za vreme boravka u prijemnom odeljenju može radno angažovati uz saglasnost načelnika službe za prevaspitavanje, rukovodioca prijemnog odeljenja i na osnovu mišljenja rukovodioca službe za zdravstvenu zaštitu.

Član 17

U prostorije prijemnog odeljenja ostali maloletnici mogu ulaziti samo uz pratnju službenog lica.

Član 18

Preuzimanje i podelu hrane za prijemno odeljenje vrši redar prijemnog odeljenja u prisustvu zaposlenog iz službe za obezbeđenje i uz nadzor kuvara.

Član 19

Ukoliko za vreme boravka u prijemnom odeljenju maloletnik pohađa nastavu u školi, u školu će ići i vraćati se u pratnji službenog lica iz škole.

Član 20

Za vreme boravka u prijemnom odeljenju maloletnik ima pravo da se svakoga dana najmanje 30 minuta bavi sportsko-rekreativnim aktivnostima, po utvrđenom programu i uz prisustvo referenta sportskih aktivnosti i zaposlenog iz prijemnog odeljenja.

Član 21

Maloletnik može prisustvovati, uz kontrolu zaposlenog iz prijemnog odeljenja, kulturno-umetničkim i sportskim programima u zavodu.

Program postupanja

Član 22

Stručni tim iz člana 15. stav 1. ovog pravilnika:

- 1) poučava maloletnika o njegovim pravima i obavezama i daje mu potrebna objašnjenja i savete u cilju prilagođavanja na život i rad u zavodu;
- 2) upoznaje maloletnika sa Zakonom o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica, Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija, drugim propisima o izvršenju sankcija, Pravilnikom o kućnom redu kazneno-popravnog zavoda za maloletnike, kao i sa ostalim aktima donetima od strane direktora Uprave za izvršenje zavodskih sankcija i upravnika zavoda;
- 3) pribavlja i dopunjuje postojeću dokumentaciju o maloletniku u obimu i u postupku koji predviđaju propisi o izvršenju kazne;

4) utvrđuje činjenice o ličnosti maloletnika, kao i druge činjenice neophodne za predlaganje pojedinačnog programa postupanja prema maloletniku;

5) utvrđuje zdravstveno stanje maloletnika i njegovu sposobnost za rad;

6) predlaže pojedinačni program postupanja prema maloletniku i raspoređivanje maloletnika i obavlja druge poslove u cilju ostvarivanja svrhe izvršenja kazne maloletničkog zatvora, a po nalogu upravnika zavoda.

Član 23

Na osnovu donetog pojedinačnog programa postupanja, a u smislu člana 127. stav 3. Zakona o maloletnim učinocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnika, upravnik zavoda vrši razvrstavanje maloletnika u vaspitnu grupu.

Razvrstavanje maloletnika u vaspitnu grupu predstavlja deo pojedinačnog programa postupanja u cilju primene odgovarajućih vaspitnih postupaka i uticaja prema maloletnicima u istoj vaspitnoj grupi.

Vaspitna grupa ima najviše deset maloletnika i posebnog vaspitača.

Član 24

Pojedinačni program postupanja menja se u skladu sa procenom ponašanja maloletnika, stepenom njegove saradnje, postignutim rezultatima i okolnostima koje mogu nastati tokom izvršenja kazne.

Upravnik zavoda, na predlog službe za prevaspitavanje, preispituje pojedinačni program postupanja najmanje jednom u tri meseca.

Razvrstavanje maloletnika

Član 25

Maloletnik se razvrstava u otvoreno, poluotvoreno ili zatvoreno odeljenje.

U otvoreno odeljenje razvrstava se maloletnik za koga je pojedinačnim programom postupanja procenjeno da nije potrebno dodatno vreme za adaptaciju i od koga se očekuje kasnija uspešna integracija u društvenu sredinu.

U poluotvoreno odeljenje razvrstava se maloletnik za koga je pojedinačnim programom postupanja procenjeno da se očekuje njegova uspešna adaptacija na zavodske uslove i realizacija vaspitnog tretmana u cilju integracije u društvenu zajednicu.

U zatvoreno odeljenje razvrstava se maloletnik za koga je pojedinačnim programom postupanja procenjeno da se očekuje njegova sporija adaptacija na zavodske uslove i sa kojim je potreban stalni vaspitni rad.

Pri razvrstavanju maloletnika vodi se računa i o dužini kazne, načinu dolaska na izdržavanje kazne, odnosu prema krivičnom delu i kazni, vrsti i težini krivičnog dela, ranijem životu, psihološkim, pedagoškim, kriminološkim, sociološkim, bezbednosnim osobenostima i potrebama maloletnika, drugom krivičnom postupku, ponašanju

tokom ranijeg izvršenja krivične sankcije institucionalnog karaktera, kao i o drugim činjenicama bitnim za ostvarivanje pojedinačnog programa postupanja.

Posebno odeljenje za punoletna lica

Član 26

U zavodu postoji posebno odeljenje za punoletna lica kojima je izrečena kazna maloletničkog zatvora i lica koja su tokom izvršenja kazne maloletničkog zatvora postala punoletna.

Prema ovim licima, u okviru pojedinačnog programa postupanja, primenjuje se dodatni tretman prilagođen njihovom uzrastu i psihofizičkim karakteristikama.

Pojedinačni program postupanja iz stava 2. ovog člana utvrđuje upravnik zavoda na predlog stručnog tima iz člana 15. stav 1.

IV POLOŽAJ MALOLETNIKA - PRAVA I DUŽNOSTI

Smeštaj maloletnika

Član 27

Maloletnik ima pravo na smeštaj koji odgovara savremenim zdravstvenim, higijenskim i prostornim uslovima i mesnim klimatskim prilikama.

Član 28

Prostorije u kojima maloletnici žive i rade moraju biti čiste, suve, provetrene, zagrejane i dovoljno osvetljene kako prirodnim, tako i veštačkim svetlom koje omogućava čitanje i rad bez smetnji za vid.

Spavaonica mora biti toliko prostrana da svakom maloletniku pripada najmanje četiri kvadratna metra i osam kubnih metara prostora.

Član 29

Zavod obezbeđuje svakom maloletniku poseban ležaj sa posteljinom.

Posteljina se sastoji od dušeka, jastuka, dva čaršava i odgovarajućeg broja ćebadi u skladu sa klimatskim prilikama.

Član 30

Zavod obezbeđuje prostor za dnevni boravak maloletnika.

U prostoru za dnevni boravak mora se obezbediti dovoljan broj stolica i odgovarajući broj stolova prema broju maloletnika koji ga koriste.

Prostor za dnevni boravak mora imati tehničke uslove za praćenje radio i televizijskih programa.

Član 31

Prostorije u zavodu moraju imati primerenu sanitarnu opremu koja omogućava obavljanje fizioloških potreba u higijenskim uslovima u svako doba, uz obezbeđivanje privatnosti maloletnika.

Član 32

Prostorije u kojima maloletnici borave, rade i hrane se, zagrevaju se u zimskom periodu.

Zagrevanje prostorija zavisi od klimatskih uslova, a po pravilu traje od 15. oktobra tekuće do 15. aprila naredne godine. Ukoliko vremenski uslovi ili drugi razlozi to zahtevaju, upravnik zavoda može skratiti ili produžiti grejnu sezonu.

Član 33

Razvrstavanje maloletnika u prostorije za zajednički boravak i spavaonice sprovodi se uz brižljivu ocenu svih okolnosti i podataka evidentiranih u prijemnom odeljenju, imajući posebno u vidu uzrast, lične osobine i sklonosti, kao i druga svojstva od kojih zavisi pozitivan međusobni uticaj i odsustvo opasnosti od međusobnog fizičkog i psihičkog ugrožavanja.

Član 34

Maloletnik sa posebnim potrebama ima pravo na smeštaj primeren prirodi njegovih potreba.

Rublje, odeća i obuća

Član 35

Maloletnik ima pravo na besplatno rublje, odeću i obuću koja je primerena godišnjem dobu i mesnim klimatskim uslovima.

Odeća i obuća mora biti pogodna, udobna i odgovarajuća.

Odeća maloletnika ne sme delovati omalovažavajuće ili ponižavajuće.

Član 36

Maloletnik nosi odeću i obuću koju dobija u zavodu, sa kojom se pojedinačno zadužuje u kartonu ličnog zaduženja.

Prilikom zaduženja sa posteljinom, odećom, obućom i drugim stvarima maloletniku se saopštava da je dužan da čuva i održava stvari dobijene na upotrebu, kao i rok njihovog trajanja i način korišćenja.

Član 37

Za vreme rada maloletniku se obezbeđuje radna odeća i obuća.

Rublje se menja najmanje jednom nedeljno, a odeća po potrebi.

U periodu od 1. maja do 30. septembra tekuće godine maloletnik nosi letnju, a od 1. oktobra tekuće do 30. aprila naredne godine zimsku odeću i obuću.

U zavisnosti od klimatskih uslova upravnik zavoda može odrediti odstupanje od rokova iz prethodnog stava.

Član 38

Maloletnik je obavezan da bude odgovarajuće odeven u svim prilikama kada se nalazi izvan spavaonice.

U sportskoj odeći maloletnik može biti za vreme i neposredno pre i posle bavljenja sportom.

Stvari za ličnu upotrebu

Član 39

Za vreme izdržavanja kazne maloletnik može imati kod sebe: pribor za održavanje lične higijene, pribor za brijanje koji ne ugrožava bezbednost, ortopedska pomagala, pribor za pisanje, pribor za čišćenje odeće i obuće, ručni sat, venčani ili verenički prsten, stvari za verske potrebe, rublje, sportsku opremu, knjige, obuću, lulu, duvan, cigarete u količini koja ne narušava kućni red zavoda i ne ometa druge maloletnike.

Na molbu maloletnika upravnik zavoda, pored stvari iz stava 1. ovog člana, može odobriti držanje i drugih stvari po pribavljenom mišljenju vaspitača vaspitne grupe.

Član 40

Zavod maloletniku obezbeđuje poseban ormar za odlaganje stvari koji se može zaključati od strane maloletnika.

Kontrola sadržaja posebnog ormara može se vršiti samo uz prisustvo maloletnika.

Održavanje lične i opšte higijene

Član 41

Maloletnik je dužan da održava higijenu tela, odeće, obuće, posteljine i smeštajnog prostora, a zavod je dužan da mu to omogući.

Ukoliko maloletnik nije u stanju da ispunjava obaveze iz stava 1. ovog člana, zavod mu pruža odgovarajuću pomoć.

Član 42

Kontrolu održavanja lične higijene, odeće, obuće, posteljine, kao i prostorija u kojima borave maloletnici vrši vaspitač vaspitne grupe.

Član 43

Posteljina maloletnika menja se dva puta mesečno, a po potrebi i češće.

Maloletniku se omogućava kupanje i topla voda za kupanje najmanje dva puta nedeljno, a radno angažovanom po potrebi i češće, u uslovima kojima se obezbeđuje njegova privatnost.

Prostorija za kupanje mora biti odgovarajuće opremljena i zagrejana.

Član 44

Maloletnik je dužan da bude uredno podšišan i obrijan i da kosu uredno održava.

Ukoliko maloletnik nosi dugu kosu, bradu i brkove, dužan je da ih uredno održava.

Nošenje duge kose, brade i brkova može se ograničiti iz bezbednosnih ili higijenskih razloga.

Član 45

Maloletniku se za vreme izdržavanja kazne obezbeđuje mesto za čišćenje i održavanje odeće i obuće.

Pranje i sušenje posteljine, rublja i odeće obavlja se u zajedničkoj perionici zavoda.

Član 46

Pušenje je zabranjeno u sobi za spavanje, prostorijama za dnevni boravak, trpezariji i radnim prostorijama.

Prostor za pušenje posebno se određuje.

Zdravstvena zaštita

Član 47

Zavod obezbeđuje maloletniku sve potrebne uslove za ostvarivanje zdravstvene zaštite koja je utvrđena zakonom.

Zavod ima posebnu prostoriju za obavljanje zdravstvenih pregleda i posebnu bolesničku sobu. Prostorija za obavljanje zdravstvenih pregleda i bolesnička soba moraju biti dovoljno prostrane, osvetljene prirodnim i veštačkim svetlom, proветриrene, čiste, zagrejane i opremljene odgovarajućim sanitarnim uređajima sa hladnom i toplom vodom.

Prostorija za obavljanje zdravstvenih pregleda mora imati: odgovarajući broj stolova i stolica, sto za pregled, paravan za obezbeđenje privatnosti maloletnika, ormar za smeštaj lekova koji se zaključava, ormar za odlaganje zdravstvene dokumentacije, stetoskop, aparat za merenje krvnog pritiska, spatule, sterilizator, termometar, bocu sa kiseonikom, jednokratne testove za dijabetes, ambu-masku, pribor za prvu pomoć, zavojni i drugi potrošni medicinski materijal.

Ormar za smeštaj lekova u svakom trenutku mora sadržati dovoljnu količinu odgovarajućih i upotrebljivih lekova.

Član 48

Bolesnička soba mora imati dovoljan broj kreveta i noćnih stočića.

Zavod ima stomatološku ordinaciju i obezbeđuje odgovarajuću opremu, pribor i materijal za lečenje, popravku i vađenje zuba.

Kad je bolničko lečenje organizovano u zavodu o pojedinim pitanjima koja se odnose na način života i rada maloletnika, odlučuje upravnik zavoda, na predlog lekara.

Zdravstveni pregled se obavlja pojedinačno i na način kojim se poštuje dostojanstvo i ličnost maloletnika.

Podaci do kojih se došlo na osnovu pregleda unose se u protokol i zdravstveni karton maloletnika.

Medicinska dokumentacija koju je maloletnik doneo u zavod, kao i dokumentacija o zdravstvenom stanju koja se formira u zavodu, dostavlja se drugom zavodu u slučaju premeštaja maloletnika.

Na zahtev maloletnika zavod je dužan da mu obezbedi kopiju dokumentacije o njegovom zdravstvenom stanju.

Član 49

Maloletnik ima pravo da bude upoznat sa nalazima o svom zdravstvenom stanju i sadržinom zdravstvenog kartona, osim u slučajevima predviđenim opštim medicinskim propisima.

Član 50

Maloletnik je dužan da preduzima neophodne mere u cilju zaštite svoga zdravlja i higijene, kao i da se pridržava uputstava lekara o sprovođenju lečenja i sprečavanju zaraznih bolesti.

Član 51

Lekar propisuje terapiju i organizuje način njenog izdavanja, davanja i evidentiranja. Lekar propisuje koje lekove maloletnik može imati kod sebe.

Član 52

Maloletnik može nabavljati lekove i ortopedska pomagala o svom trošku, ili ih primiti od porodice i drugih lica po odobrenju upravnika zavoda i po pribavljenom mišljenju lekara zavoda.

Član 53

Lekar, odnosno drugi zdravstveni radnik dužan je da kao profesionalnu tajnu čuva sve podatke do kojih dođe tokom pregleda i lečenja bolesnog maloletnika, osim u slučaju kada je oslobođen čuvanja tajne na osnovu opštih i posebnih propisa o zdravstvenoj zaštiti.

Član 54

Maloletnik se za lekarski pregled može javiti svakog dana nadležnom radniku službe za obezbeđenje koji ga u njegovom prisustvu upisuje u knjigu lekarskih pregleda i sprovodi do lekara shodno radnom vremenu službe za zdravstvenu zaštitu, a najkasnije prvog narednog radnog dana.

Prilikom prijavljivanja maloletnik nije dužan da navodi razloge za lekarski pregled.

U hitnim slučajevima svako službeno lice zavoda je obavezno da obezbedi pravovremeno pružanje stručne lekarske pomoći maloletniku.

Član 55

Redovno radno vreme službe za zdravstvenu zaštitu određuje se shodno uslovima života i rada maloletnika i mora biti istaknuto na ulaznim vratima službe.

Maloletnik mora biti obavešten o redovnom radnom vremenu službe za zdravstvenu zaštitu.

Član 56

Maloletnik kome se u zavodu ne može pružiti odgovarajuća zdravstvena zaštita, po preporuci lekara i odluci upravnika zavoda, uputiće se u Specijalnu zatvorsku bolnicu.

Upravnik zavoda može, po pribavljenom mišljenju lekara, maloletniku odobriti i lečenje u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi izvan zavoda.

Ako to maloletnik zahteva, specijalistički pregled o trošku maloletnika, a izuzetno kada postoje opravdani razlozi o trošku zavoda, upravnik zavoda može odobriti i bez predloga lekara zavoda.

Član 57

Ako prilikom pregleda lekar zavoda ustanovi da maloletnik simulira bolest, dužan je da o tome obavesti vaspitača vaspitne grupe.

Član 58

Maloletniku se omogućava lečenje i popravka zuba u stomatološkoj ordinaciji zavoda, a stavljanje novih zuba vrši se o trošku maloletnika.

Član 59

Maloletnici se najmanje jedanput godišnje podvrgavaju sistematskom pregledu od strane odgovarajuće zdravstvene ustanove.

Najmanje dva puta godišnje sastavlja se izveštaj o psihičkom stanju maloletnika i dostavlja sudiji za maloletnike suda koji je sudio u prvom stepenu.

Ishrana

Član 60

Maloletnik ima pravo na ishranu koja je dijetetski, higijenski i zdravstveno prilagođena njegovom uzrastu, zdravstvenom stanju i prirodi posla koji obavlja.

Maloletniku se obezbeđuju tri obroka dnevno koji se daju u pravilnim razmacima sa odgovarajuće pripremljenom, posluženom i raznovrsnom hranom, čija vrednost iznosi najmanje 14.600 džula.

Najmanje dva puta nedeljno maloletniku se obezbeđuje sveže voće i povrće u skladu sa godišnjim dobom.

Član 61

Maloletniku se obezbeđuje ishrana vodeći računa o njegovim verskim uverenjima, a prema mogućnostima zavoda.

Sadržaj ishrane maloletnika utvrđuje se nedeljno jelovnikom.

Jelovnik sastavlja šef kuhinje uz pribavljeno mišljenje lekara, a odobrava ga upravnik zavoda.

Jelovnik se objavljuje najkasnije poslednjeg dana u nedelji za narednu nedelju.

Objavljeni jelovnik se može ih opravdanih razloga izmeniti, s tim što se izmene moraju pravovremeno objaviti.

Član 62

Hrana za maloletnika je po pravilu kuvana, a samo izuzetno suva.

Suva hrana se može davati najduže tri dana uzastopno i samo u slučajevima većih popravki i tehničkih zastoja u kuhinji, trpezariji i prostorijama za čuvanje namirnica, prilikom sprovođenja maloletnika i u drugim opravdanim slučajevima.

Član 63

Bolesni maloletnici i maloletnici koji rade na težim poslovima imaju pravo na posebnu ili dodatnu ishranu koju im, na predlog lekara, odobrava upravnik zavoda ili lice koje on ovlasti.

Odluka iz prethodnog stava dostavlja se šefu kuhinje.

Član 64

Hrana za maloletnike priprema se u kuhinji zavoda pod nadzorom kuvara.

Hrana se izvan kuhinje zavoda može pripremati samo izuzetno, po odobrenju upravnika zavoda.

Član 65

Maloletnik prima obroke samoposluživanjem u trpezariji, uz obavezu vraćanja posuđa i pribora za jelo.

Odstupanje od propisanog rasporeda podele obroka odobrava upravnik zavoda posebnom odlukom.

Član 66

Maloletnik u bolesničkoj sobi, prijemnom odeljenju, odeljenju za pojačan nadzor, kao i maloletnik koji je izdvojen od ostalih maloletnika iz bezbednosnih razloga, obeduje u bolesničkoj sobi, odnosno u prostorijama ovih odeljenja.

Obroci se dostavljaju uz kontrolu kuvara i službenog lica koje radi u navedenim odeljenjima.

Član 67

Izvan trpezarije, odnosno prostorija iz člana 66. stav 1. ovog pravilnika, bez posebnog odobrenja upravnika zavoda nije dozvoljeno obedovanje, kao ni iznošenje hrane, posuđa i pribora za ishranu.

Član 68

Lekar zavoda, a u njegovom odsustvu drugi zdravstveni radnik, pre podele obroka svakog dana proverava kvalitet i količinu pripremljene hrane, higijenu posuđa, pribora za jelo, uređaja i opreme za pripremu hrane i prostorija u kojima se priprema hrana ili obeduje i svoje zapažanje unosi u knjigu ishrane.

Član 69

Zaposleni, kao i maloletnik koji rade sa životnim namirnicama, na pripremi i podeli hrane mora biti upućen na sanitarni pregled u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu radi dobijanja uverenja o mogućnosti rada na navedenim poslovima shodno opštim sanitarnim propisima.

Lica iz stava 1. ovog člana upućuju se na lekarski pregled svakih šest meseci.

Dopisivanje

Član 70

Maloletnik ima neograničeno pravo na dopisivanje o svom trošku.

U slučaju sumnje na slanje ili primanje nedozvoljenih stvari putem pisama, pismo upućeno maloletniku, kao i pismo koje on upućuje, otvoriće se u njegovom prisustvu i pregledati.

Nedozvoljene stvari će se oduzeti.

Pisma zadržana na osnovu odluke upravnika zavoda o uskraćivanju dopisivanja iz razloga bezbednosti, odlažu se trajno u lični list maloletnika. Maloletnik se obaveštava o odlaganju pisama.

Prijem i slanje pošte vrši se preko zavoda.

Telefoniranje

Član 71

Zavod je obavezan da obezbedi odgovarajući broj telefonskih govornica u zavisnosti od broja maloletnika.

Maloletnik koji je razvrstan u zatvoreno odeljenje ima pravo na telefoniranje jedanput nedeljno, a maloletnik koji je razvrstan u poluotvoreno i otvoreno odeljenje ima pravo na svakodnevno telefoniranje, u skladu sa objektivnim tehničkim mogućnostima zavoda.

Član 72

Po naređenju upravnika zavoda, iz razloga bezbednosti, lice koje on odredi može nadzirati telefonski razgovor maloletnika.

Telefoniranje se obavlja na osnovu rasporeda koji se unapred objavljuje.

Telefonski razgovori traju, po pravilu, ukupno 10 minuta.

Telefonski razgovor se obavlja na jeziku po izboru maloletnika.

Obaveštavanje

Član 73

Maloletnik može pribavljati knjige, časopise i druga sredstva javnog obaveštavanja izdata, odnosno proizvedena u zemlji i inostranstvu.

Zavod ima biblioteku sa dovoljnim brojem knjiga iz različitih područja.

Biblioteka obavezno ima tekst Ustava, važećeg Krivičnog zakonika, Zakonika o krivičnom postupku, Zakona o maloletnim učinocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica, Zakona o izvršenju krivičnih sankcija, Zakona o amnestiji, Zakona o pomilovanju, Zakona o zaštitniku građana, kao i tekstove prihvaćenih međunarodnih akata koji se odnose na izvršenje krivičnih sankcija i zaštitu osnovnih ljudskih prava i sloboda.

Član 74

Prema potrebi, zavod saraduje sa javnim i privatnim bibliotekama i obezbeđuje i druga audio-vizuelna sredstva javnog obaveštavanja.

Maloletniku je dozvoljeno da knjige i druga sredstva javnog obaveštavanja iznosi iz biblioteke radi korišćenja u slobodno vreme.

O pojedinim pitanjima koja se odnose na korišćenje i izdavanje knjiga i drugih sredstava javnog obaveštavanja odlučuje upravnik zavoda.

Obrazovanje

Član 75

Zavod organizuje nastavu za maloletnike radi sticanja osnovnog i srednjeg obrazovanja.

Osnovno obrazovanje sprovodi se kroz redovne oblike nastave u školi zavoda, a za srednje obrazovanje zavod organizuje pripremnu nastavu.

Član 76

Maloletnik je dužan da redovno pohađa nastavu u školi, čuva školski inventar, pribor i udžbenike, održava higijenu školskih prostorija, da poštuje nastavnike i aktivno saraduje u realizaciji obrazovnog programa.

Član 77

Maloletniku se može odobriti vanredno i dopisno školovanje u drugim obrazovnim institucijama izvan zavoda, kada se oceni da je to potrebno i korisno za postizanje pojedinačnog programa postupanja, a razlozi bezbednosti to dozvoljavaju.

Troškove vanrednog i dopisnog školovanja snosi maloletnik.

Stručno osposobljavanje

Član 78

Stručno osposobljavanje maloletnika obavlja se kroz teorijsku pripremu i praktičnu obuku u zavodskim radionicama.

Zavod prema mogućnostima organizuje programe radi sticanja ili proširivanja praktičnih znanja.

O stručnom osposobljavanju maloletnika odlučuje upravnik zavoda, na predlog službe za prevaspitavanje i službe za obuku i upošljavanje.

Rad i prava po osnovu rada i prava na dela iz oblasti intelektualne svojine

Član 79

Radno sposoban maloletnik ima pravo i obavezu da radi.

Svrha rada je da maloletnik stekne, održi i poveća svoje radne sposobnosti, radne navike i stručno znanje.

Rad i prava po osnovu rada maloletnika uređuje se posebnim pravilnikom u skladu sa članom 100. Zakona o izvršenju krivičnih sankcija.

Za dela iz oblasti intelektualne svojine stvorena za vreme izdržavanja kazne zatvora, maloletniku pripadaju prava shodno opštim propisima.

Slobodno vreme

Član 80

U cilju svestranog vaspitnog delovanja na maloletnika, očuvanja i razvijanja psihofizičkih sposobnosti i podizanja njegovog kulturnog nivoa, u zavodu se u slobodnom vremenu organizuju raznovrsne aktivnosti.

Član 81

U zavodu se organizuju kulturno-umetničke, zabavne i sportsko-rekreativne aktivnosti. Program aktivnosti organizuje i sprovodi služba za prevaspitavanje.

U slobodno vreme maloletnik se, prema svojim sklonostima i interesovanju, može baviti izradom umetničkih predmeta i drugim vidovima stvaralačkog izražavanja.

Član 82

Filmovi se prikazuju najmanje jednom nedeljno i u dane državnih i verskih praznika.

Pozorišne predstave i druge prigodne programe pripremaju sami maloletnici ili se za njihovo izvođenje angažuju kulturno-umetnička društva ili organizacije iz grada, kao i one koje gostuju u gradu.

Ovim predstavama maloletnici prisustvuju po sopstvenom izboru.

Član 83

Za predavanja maloletnicima angažuju se zaposleni u zavodu ili stručnjaci za pojedine teme izvan zavoda, zavisno od iskazanog interesovanja maloletnika.

Član 84

Zavod u skladu sa svojim mogućnostima omogućava bavljenje telesnim vežbanjem i sportskim aktivnostima i u tu svrhu obezbeđuje sportske terene, prostorije, rekvizite i teretanu sa pripadajućom opremom.

Aktivnosti iz stava 1. ovog člana organizuju se prema programu koji je sačinila služba za prevaspitavanje.

Član 85

Maloletnik može, po odobrenju upravnika zavoda, učestvovati u sportskim takmičenjima sa amaterskim ekipama izvan zavoda.

Maloletnik koji se bavi sportskim aktivnostima dužan je da poštuje pravila sportskog nadmetanja i u skladu s tim da se korektno ponaša.

Maloletnik koji ne ostvaruje pojedinačni program postupanja ne može, kao član sportske sekcije, učestvovati na takmičenjima izvan zavoda.

Verska prava maloletnika

Član 86

Maloletnik ima pravo na verski obred, pravo da drži i čita versku literaturu i na posetu sveštenog lica.

Ako u zavodu postoji najmanje deset zainteresovanih maloletnika iste veroispovesti koji su se dobrovoljno prijavili da prisustvuju verskom obredu i da ih poseti svešteno lice, upravnik zavoda će odobriti sveštenom licu te veroispovesti da ih redovno posećuje, održava verski obred i versku nastavu.

Ako je broj zainteresovanih maloletnika manji od deset, upravnik zavoda će odobriti sveštenom licu te veroispovesti da ih povremeno posećuje, održava verski obred i versku nastavu.

Verski obredi održavaju se, po pravilu, u za to prikladno uređenoj prostoriji zavoda - Molitvenom domu, po rasporedu koji saglasno utvrđuju upravnik zavoda i svešteno lice.

Zavod obezbeđuje najmanje jednu prostoriju za sveštena lica određene veroispovesti.

Član 87

Na dane državnih i verskih praznika, propisanih Zakonom o državnim i drugim praznicima u Republici Srbiji, maloletnik ima pravo da ne radi.

Na dan verskog praznika maloletnik ima pravo da ga poseti svešteno lice određene veroispovesti u skladu sa mogućnostima zavoda, o čemu se maloletnik unapred izjašnjava.

Posete

Član 88

Maloletnik ima pravo da ga jednom nedeljno posete roditelj, usvojilac, staralac, bračni drug, lice sa kojim je zasnovao vanbračnu zajednicu, usvojenik, deca i ostali srodnici u pravoj liniji, a u pobočnoj liniji do četvrtog stepena srodstva.

Ukupan broj posetilaca maloletnika iz stava 1. ovog člana, u jednoj poseti ne može biti veći od troje.

Maloletnik ima pravo da ga dva puta mesečno posete i druga lica koja ne ometaju izvršenje kazne. Radi mogućnosti realizacije posete, 15 dana pre posete ovih lica maloletnik mora dostaviti vaspitaču vaspitne grupe imena lica sa adresama.

Zabranu posete licima iz stava 3. ovog člana može izreći upravnik zavoda.

Član 89

Posete se u zavodu obavljaju subotom i nedeljom od 9 do 16 sati, kao i u dane državnih i verskih praznika propisanih zakonom, a po odobrenju upravnika i u drugom vremenu.

Zavod je obavezan da na vidnom mestu istakne podatke o vremenu i uslovima posete.

Poseta traje najmanje jedan sat i obavlja se u prostoriji za posete.

Član 90

Posetiocu se utvrđuje identitet na osnovu isprave iz koje se na nesumnjiv način to može utvrditi i posetilac se upisuje u knjigu poseta.

Posetilac se pretresa pre ulaska u prostoriju za posete.

Lični pretres vrši službeno lice istog pola kao i posetilac, na način kojim se poštuje dostojanstvo i ličnost posetioca.

Ako posetilac ne pristane na pretres, poseta se neće omogućiti.

Član 91

Stvari pronađene prilikom pretresa za koje postoji verovatnoća da potiču od krivičnog dela oduzimaju se od posetioca i o tome se obaveštava policija.

Član 92

Upravnik zavoda može odobriti posete i drugim danima ukoliko za to postoje opravdani razlozi.

Prostorija za posete mora biti prostrana, čista, osvetljena, zagrejana, provetrena, sa odgovarajućim sanitarnim uređajima i potrebnim brojem stolica i stolova.

Član 93

Po završenoj poseti dežurni vaspitač može obaviti razgovor sa licima koja su bila u poseti radi uspešnijeg ostvarivanja svrhe krivične sankcije.

Član 94

Ako se maloletnik ili njegov posetilac prilikom posete grubo ili nepriстойno ponašaju, ili je sadržina njihovog razgovora takva da očigledno šteti vaspitavanju maloletnika, ili ako ometaju i otežavaju normalno obavljanje drugih poseta i ostalih aktivnosti u zavodu, poseta će se prekinuti.

O prekidu posete na osnovu izveštaja službenog lica koje kontroliše posete, po pravilu radnika službe za obezbeđenje, odlučuje dežurni rukovodilac, o čemu izveštava upravnika zavoda ili lice koje on odredi.

Član 95

U karton poseta maloletnika unose se podaci o licima koja će ga posećivati u skladu sa zakonom.

Ukoliko su podaci koje maloletnik daje o licima koja će ga posećivati netačni, poseta neće biti obavljena, a maloletnik će disciplinski odgovarati.

Član 96

Dok traje disciplinska mera izdvajanje u posebnu prostoriju maloletnik nema pravo na posete.

Član 97

Maloletnik ima pravo da sa bračnim drugom ili licem sa kojim je zasnovao vanbračnu zajednicu jednom mesečno provede do tri sata nasamo u posebnoj prostoriji zavoda određenoj za ove vrste poseta.

Za posete lica iz stava 1. ovog člana maloletnik je obavezan, najkasnije mesec dana pre posete, da dostavi odgovarajuću dokumentaciju o zasnovanoj bračnoj, odnosno vanbračnoj zajednici sa licem koje mu dolazi u posetu.

Član 98

Maloletnik koji ostvaruje pravo na posetu iz člana 97. ovog pravilnika, dužan je da 15 dana ranije vaspitaču vaspitne grupe najavi posetu radi omogućavanja uslova za ostvarivanje ovog prava.

Član 99

Posebna prostorija za posete mora biti dovoljno prostrana, zagrejana, osvetljena, sa potrebnim nameštajem i kupatilom.

Maloletnik je obavezan da koristi prostorije iz člana 97. ovog pravilnika saglasno posebnom aktu upravnika zavoda, koji se nalazi u svakoj od tih prostorija i dostupan je maloletniku.

Član 100

Za vreme izdržavanja disciplinske mere izdvajanje u posebnu prostoriju maloletnik nema pravo na posete u posebnoj prostoriji iz člana 97. ovog pravilnika.

Prijem paketa

Član 101

Maloletnik ima pravo na neograničen prijem paketa.

Težina paketa može biti do deset kilograma.

Paket može sadržati stvari koje maloletnik može posedovati saglasno članu 39. ovog pravilnika i fabrički zapakovane prehrambene proizvode. Upravnik zavoda ili lice koje on odredi može odobriti prijem i ostale hrane koja će se upotrebiti u toku dana.

Paket se maloletniku dostavlja preko pošte ili prilikom posete.

Pregled svakog paketa obavlja se u prisustvu maloletnika.

Ukoliko se ustanovi da se u paketu nalaze stvari koje maloletnik ne može posedovati, one će se izdvojiti. Stvari će se o trošku maloletnika vratiti pošiljaocu ili predati posetiocu.

Lako kvarljive stvari se uništavaju u prisustvu maloletnika.

Član 102

Ukoliko težina paketa sa stvarima koje maloletnik može posedovati prelazi deset kilograma, maloletnik će u prisustvu službenog lica izdvojiti stvari koje prelaze dozvoljenu težinu. Ove stvari se vraćaju o trošku maloletnika pošiljaocu ili se predaju posetiocu.

Član 103

Ukoliko maloletnik nije u stanju da vrati oduzete stvari o svom trošku, one će se staviti u depozit.

Izuzetno, u opravdanim slučajevima, upravnik zavoda ili lice koje on odredi ima pravo da dozvoli maloletniku prijem paketa preko dozvoljene težine.

Prijem novčanih pošiljki

Član 104

Maloletnik ima pravo na neograničen prijem i slanje novčanih pošiljki.

Mesečni iznos novca kojim maloletnik slobodno raspolaže je iznos prosečne neto zarade u Republici Srbiji, utvrđen za prethodni mesec, na osnovu saopštenja organa nadležnog za poslove statistike.

Član 105

Maloletnik novčane pošiljke može primati samo novčanom uputnicom.

Novac primljen novčanom uputnicom, kao i novac koji je maloletnik doneo prilikom dolaska na izdržavanje kazne ulaže se u novčani depozit maloletnika, a o stanju depozita maloletnik se obaveštava.

Predlozi od strane predstavnika maloletnika

Član 106

Zavod omogućava da maloletnik, preko svojih predstavnika, podnosi predloge i mišljenja u pisanoj formi upravniku zavoda o pitanjima koja se uređuju ovim pravilnikom.

Svaki maloletnik ima pravo da bude biran i da bira predstavnike iz stava 1. ovog člana.

Izbor predstavnika iz stava 1. ovog člana obavlja se tajnim glasanjem u organizaciji zavoda.

O načinu izbora predstavnika i samoinicijativnog učešća maloletnika odlučuje upravnik zavoda.

O predlozima i mišljenjima maloletnika upravnik zavoda daje odgovor u pisanoj formi.

Interni podnesci

Član 107

U cilju ostvarivanja svojih prava maloletnik se može u pisanoj formi, a izuzetno i usmeno, obratiti vaspitaču vaspitne grupe, drugom ovlašćenom licu iz odgovorajuće službe zavoda, upravniku zavoda ili licu koje on ovlasti.

Lice kome maloletnik uputi podnesak dužno je da u roku od pet dana od prijema donese odluku i u pisanoj formi uz obrazloženje odgovori na podnesak maloletnika.

Pritužba i žalba maloletnika

Član 108

Maloletnik može upućivati pritužbe i žalbe upravniku zavoda ako smatra da je lišen određenih prava ili da su mu ona povređena, kao i da su učinjene druge nezakonitosti ili nepravilnosti tokom izvršenja kazne maloletničkog zatvora.

Ukoliko se predmet pritužbe odnosi na jedan ili više zahteva na koje maloletnik nije dobio odgovor ili je nezadovoljan odlukom ili odgovorom, maloletnik će to navesti u obrazloženju pritužbe.

Upravnik zavoda povodom pritužbe maloletnika u roku od tri dana donosi u pisanom obliku obrazloženo rešenje kojim se pritužba odbija kao neosnovana ili se utvrđuje njena potpuna ili delimična osnovanost.

Rešenje mora sadržati pouku o pravnom leku.

Protiv rešenja upravnika zavoda maloletnik može u roku od osam dana od prijema rešenja podneti žalbu veću za maloletnike suda koji mu je sudio u prvom stepenu.

Podnošenje pritužbe Zaštitniku građana

Član 109

Maloletnik ima pravo podnošenja pritužbe Zaštitniku građana.

Pre podnošenja pritužbe maloletnik je dužan da pokuša da zaštiti svoja prava u odgovarajućem postupku.

Izuzetno, Zaštitnik građana može pokrenuti postupak i pre nego što su iscrpljena sva pravna sredstva ako bi podnosiocu pritužbe bila naneta nenadoknativa šteta ili ako se pritužba odnosi na povredu principa dobre uprave, na posebno nekorektan odnos organa uprave prema podnosiocu pritužbe, neblagovremen rad ili druga kršenja pravila etičkog ponašanja zaposlenih u organima uprave.

Maloletnik podnosi pritužbu u zapečaćenom kovertu. Zavod obezbeđuje dovoljan broj koverata za maloletnike.

Član 110

Podnošenje podnesaka, pritužbi i žalbi ne povlači odgovornost maloletnika i on zbog toga ne može biti izložen bilo kakvom kažnjavanju, maltretiranju ili uznemiravanju.

Evidencija podnesaka, pritužbi i žalbi

Član 111

Podnesci, pritužbe i žalbe pišu se u tri primerka, od kojih se jedan upućuje organu nadležnom za rešavanje, jedan ostaje maloletniku, a jedan se odlaže u lični list maloletnika.

Svi podnesci, pritužbe i žalbe zavode se u posebnu knjigu evidencije prema odredbama akta o načinu vođenja evidencija lica lišenih slobode.

Prituživanje nadzoru

Član 112

Maloletnik ima pravo da se bez prisustva zaposlenih lica u zavodu prituži ovlašćenom licu koje nadzire rad zavoda. Maloletnik može da se i u pisanoj formi prituži nadzoru.

Pisana pritužba upućuje se u zatvorenom kovertu s povratnicom.

Dnevne aktivnosti maloletnika

Član 113

Ustajanje, lična higijena, spremanje prostorija, doručak i priprema za posao obavljaju se kao dnevne aktivnosti u vremenu od 6,00 do 7,00 sati.

Ručak maloletnici obavljaju u vremenu od 13 do 15 sati, a večeru od 18,30 do 20,00 sati.

Povečerje i spavanje traje od 22,00 do 6,00 sati.

Nedeljom i u dane državnog praznika znak za ustajanje daje se jedan sat kasnije. Na dati znak za ustajanje nisu u obavezi da ustaju maloletnici koji su u lekarskoj poštedi, ako je tako naloženo.

Upravnik zavoda može, zavisno od godišnjeg doba, trajanja školske godine, postojećih programa stručnog usavršavanja i izmenjene potrebe radnog angažovanja, da promeni raspored dnevnih aktivnosti iz st. 1. do 4. ovog člana.

Član 114

Na znak večerje maloletnik je dužan da ugasi svetlo i da legne u krevet.

Upravnik zavoda ili lice koje on odredi može dozvoliti praćenje televizijskog programa i posle znaka za večerje.

Dnevni, nedeljni i godišnji odmor maloletnik može da provodi u prostorijama za dnevni boravak i drugim prostorijama predviđenim za boravak u slobodno vreme.

Upravnik zavoda odlučuje o rasporedu radnog vremena, u skladu sa odredbama Zakona o radu.

Obraćanje i međusobno oslovljavanje

Član 115

Maloletnik je obavezan da se pristojno ponaša prema zaposlenima u zavodu i licima koja posećuju zavod.

Pri susretu sa zaposlenima u zavodu i drugim licima maloletnik je dužan da u stojećem stavu pozdravi, odnosno otpozdravi odgovarajućim pozdravom prema dobu dana.

Maloletnik nije dužan da pozdravlja, odnosno otpozdravlja kada je u stroju, kada leži bolestan i za vreme obeda.

Maloletnik se prilikom obraćanja predstavlja ličnim imenom, a zaposlenog u zavodu oslovljava zvanjem koje ima u službi.

Zaposleni u zavodu maloletnika oslovljavaju po imenu, obavezni su da se pristojno ponašaju prema maloletniku i da otpozdrave na njegov pozdrav.

Maloletnici i zaposleni u zavodu međusobno se oslovljavaju uz uzajamno poštovanje.

Pristojno ponašanje maloletnika

Član 116

Maloletnik je dužan da se za vreme izdržavanja kazne u zavodu ponaša u skladu za odredbama Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica, Zakona o izvršenju krivičnih sankcija, odredbama ovog pravilnika, pravilima kojima se određuju obaveze u pojedinačnim programima postupanja i drugim aktima donetih od upravnika zavoda.

Nepridržavanje obaveza predviđenih stavom 1. ovog člana predstavlja disciplinski prestup.

V DISCIPLINSKI PRESTUPI, MERE I POSTUPAK PREMA MALOLETNIKU

Disciplinski prestupi

Član 117

Disciplinski prestupi maloletnika su povrede:

- 1) pravila boravka maloletnika u zavodu;
- 2) pravila kućnog reda i radne discipline;
- 3) pravila kojima se određuju prava i obaveze u pojedinačnom programu postupanja;
- 4) naloga ovlašćenih lica.

Član 118

Disciplinski prestupi maloletnika mogu biti lakši i teži.

Lakši disciplinski prestupi su:

- 1) ugrožavanje i ometanje drugog u obavljanju radnih i slobodnih aktivnosti;
- 2) udaljavanje, bez odobrenja, iz određenog prostora zavoda ili radionica gde maloletnik obavlja određene programske aktivnosti;
- 3) iznošenje alata i drugih materijalnih sredstava sa radnog mesta;
- 4) međusobna kupoprodaja odeće, obuće, lekova i drugih stvari;
- 5) pripremanje obroka, napitaka ili hrane izvan prostora predviđenog u tu svrhu;
- 6) tetoviranje i telesni pirsing sebe ili drugog u zavodu;
- 7) ugrožavanje ili oštećenje imovine;
- 8) narušavanje izgleda zavoda;
- 9) neovlašćeno korišćenje i ulaženje u službene prostorije;
- 10) lakša zloupotreba dobijenih pogodnosti;
- 11) posedovanje stvari koje osuđeni ne sme imati kod sebe;
- 12) nedisciplinovano i nepristojno ponašanje koje remeti život i rad u zavodu;
- 13) nedozvoljena izrada predmeta;
- 14) pušenje izvan prostora određenog u tu svrhu;

- 15) zanemarivanje radne obaveze;
- 16) odbijanje izvršenja zakonitog naloga ovlašćenog lica;
- 17) neovlašćeno korišćenje stvari;
- 18) omogućavanje pristupa neovlašćenom licu u određeni prostor zavoda;
- 19) uvredljivo ponašanje prema drugom licu po bilo kom ličnom svojstvu;
- 20) davanje netačnih podataka o činjenicama bitnim za ostvarivanje prava.

Teži disciplinski prestupi su:

- 1) bekstvo ili pokušaj bekstva iz zavoda;
- 2) podstrekavanje na pobunu ili bekstvo;
- 3) pripremanje pobune ili bekstva;
- 4) neovlašćeno napuštanje zavoda;
- 5) nasilje prema drugom licu;
- 6) pravljenje, posedovanje ili korišćenje opasne stvari;
- 7) izrada ili unošenje u zavod sredstva podobnog za napad, bekstvo ili vršenje krivičnog dela;
- 8) sprečavanje pristupa u bilo koji deo zavoda službenom licu ili licu koje se ovlašćeno nalazi u zavodu, odnosno ulazi u njega;
- 9) ugrožavanje, oštećenje ili uništenje imovine većeg obima;
- 10) odbijanje izvršenja zakonitog naloga ovlašćenog lica usled čega je nastupila ili mogla nastupiti teža štetna posledica;
- 11) namerno ili grubom nepažnjom ugrožavanje tuđeg zdravlja;
- 12) proizvodnja, posedovanje ili korišćenje opojnog ili psihoaktivnog sredstva;
- 13) grubo zanemarivanje lične higijene;
- 14) kockanje, odnosno bavljenje igrama na sreću;
- 15) namerno ugrožavanje svog zdravlja radi onesposobljavanja za izvršenje obaveze;
- 16) otpor zdravstvenom pregledu ili merama za sprečavanje opasnosti od zaraze;
- 17) podstrekavanje lica lišenog slobode na teži disciplinski prestup;

18) zanemarivanje radne obaveze koje je izazvalo ili je moglo izazvati težu štetnu posledicu;

19) obučavanje sebe ili drugog o načinu izvršenja krivičnog dela na osnovu ličnog ili tuđeg iskustva;

20) teža zloupotreba dobijenih pogodnosti iz člana 141. ovog pravilnika.

21) ponavljanje lakših disciplinskih prestupa.

Disciplinske mere

Član 119

Za učinjeni disciplinski prestup maloletniku se može izreći disciplinska mera, i to:

1) opomena;

2) oduzimanje dodeljene pogodnosti;

3) izdvajanje u posebnu prostoriju.

Disciplinske mere iz tač. 2) i 3) mogu se izreći kumulativno.

Član 120

Opomena se izriče kada maloletnika zbog učinjenog disciplinskog prestupa treba samo opomenuti i ukazati na neprihvatljivost takvog ponašanja.

Član 121

Oduzimanje dodeljene pogodnosti (član 115. stav 1. tač. 2. do 11. Zakona o izvršenju krivičnih sankcija) izriče se kao samostalna mera kad se opomenom ne može postići svrha disciplinske mere.

Član 122

Disciplinska mera izdvajanja u posebnu prostoriju izuzetno se izriče za teže disciplinske prestupe u trajanju do sedam dana.

Za sticaj disciplinskih prestupa iz stava 1. ovog člana disciplinska mera izdvajanja u posebnu prostoriju može se izreći u trajanju do 15 dana.

Član 123

Disciplinska mera izdvajanje u posebnu prostoriju je mera neprekidnog boravka dva ili više maloletnika u posebnoj prostoriji.

Disciplinska mera izdvajanje u posebnu prostoriju izvršava se u posebnim uslovima u okviru odeljenja za pojačani nadzor prema nalogu i pod nadzorom nadležnog osoblja.

Pre otpočinjanja izvršenja ove disciplinske mere ovlašćeno lice iz službe za obezbeđenje izvršiće pretres maloletnika od koga će oduzeti psihoaktivne supstance i druge opšteopasne materije, odnosno predmete kojima se može ugroziti izvršenje kazne, predmete podobne za samopovređivanje, napad, bekstvo ili ugrožavanje bezbednosti u zavodu, ukoliko je maloletnik u međuvremenu do tih predmeta došao.

Za vreme izvršenja ove mere maloletnik najmanje dva sata dnevno boravi izvan zatvorene prostorije, na svežem vazduhu.

Tokom izvršenja mere maloletnika su dužni da posete svakog dana lekar i vaspitač vaspitne grupe, a najmanje svaki treći dan upravnik zavoda.

Član 124

Posebna prostorija mora imati najmanje šest kvadratnih metara i petnaest kubnih metara po maloletniku koji boravi u prostoriji. Prostorija mora biti provetrena, osvetljena dnevnim i veštačkim osvetljenjem, zagrejana u skladu sa klimatskim uslovima, opremljena krevetima i posteljinom, stolom i stolicama. Maloletniku se mora obezbediti neograničeni pristup vodi za piće i sanitarnim uređajima.

Član 125

Tokom izvršenja disciplinske mere izdvajanja u posebnu prostoriju maloletniku moraju biti dostupni udžbenici i druga literatura koja neće štetno uticati na njegovo vaspitavanje.

Član 126

Maloletnik tokom izvršenja disciplinske mere izdvajanja u posebnu prostoriju ima pravo na podnošenje podnesaka radi zaštite svojih prava u skladu sa ovim pravilnikom.

Član 127

Maloletnik kome je izrečena mera izdvajanja u posebnu prostoriju ne može 15 dana posle izvršenja mere koristiti pogodnosti (član 115. stav 1. tač. 2. do 11. Zakona o izvršenju krivičnih sankcija).

Član 128

Pre izvršenja disciplinske mere izdvajanja u posebnu prostoriju obavezan je lekarski pregled maloletnika radi utvrđivanja njegove psihičke i fizičke sposobnosti za izvršenje mere.

Ukoliko se lekarskim pregledom utvrdi da maloletnik nije sposoban za izvršenje ove disciplinske mere, izvršenje će se odložiti.

Izvršenje mere prekida se ukoliko lekar nađe da bi daljim sprovođenjem ove disciplinske mere došlo ili bi moglo doći do narušavanja telesnog ili duševnog zdravlja maloletnika.

Član 129

Ukoliko se disciplinska mera izdvajanja u posebnu prostoriju ne može izvršiti zbog toga što ne postoje uslovi za boravak dva ili više maloletnika u posebnoj prostoriji, njeno izvršenje će se odložiti dok se ne steknu uslovi za to, ako u međuvremenu ne nastupi zastarelost izvršenja.

Odlaganje izvršenja ove disciplinske mere odrediće se ako iz bezbednosnih razloga maloletnici ne mogu biti smešteni zajedno u posebnoj prostoriji.

Član 130

Ako se svrha disciplinskih mera izdvajanja u posebnu prostoriju i oduzimanja pogodnosti može postići i bez izvršenja mera, izvršenje mera može se uslovno odložiti do tri meseca.

Uslovno odlaganje iz stava 1. ovog člana može se opozvati ako se maloletniku u roku za koji je odloženo izvršenje izrekne nova mera izdvajanja u posebnu prostoriju ili oduzimanja dodeljenih pogodnosti.

Kada je za kasniji disciplinski prestup izrečena disciplinska mera oduzimanja dodeljene pogodnosti, disciplinska mera izdvajanja u posebnu prostoriju izriče se, primenom odredaba o sticaju, kao jedinstvena disciplinska mera u trajanju do deset dana.

Kada je za kasniji prestup izrečena disciplinska mera izdvajanja u posebnu prostoriju, disciplinska mera izdvajanja u posebnu prostoriju izriče se, primenom odredaba o sticaju, kao jedinstvena disciplinska mera u trajanju do 15 dana.

Disciplinski postupak

Član 131

Svi disciplinski postupci koji se vode prema maloletniku moraju biti praćeni formalnim garancijama i propisno evidentirani.

Disciplinski postupak za učinjene lakše disciplinske prestupe, na predlog rukovodioca službe za prevaspitavanje, vodi i odluku donosi upravnik zavoda ili lice koje on odredi.

Za učinjene teže disciplinske prestupe, na predlog rukovodioca službe za prevaspitavanje, postupak vodi i odluku donosi disciplinska komisija.

Član 132

Kada sazna za učinjeni teži disciplinski prestup, kao i tokom disciplinskog postupka, upravnik zavoda može odlučiti da se maloletnik iz bezbednosnih razloga, do 24 sata, izdvoji od ostalih maloletnika.

Vreme izdvajanja uračunava se u disciplinsku meru izdvajanja u posebnu prostoriju.

Član 133

Ako podnosilac predloga za pokretanje disciplinskog postupka utvrdi da postoji osnovana sumnja da je maloletnik učinio lakši ili teži disciplinski prestup, ali da zbog

prirode prestupa, okolnosti pod kojima je učinjen, ličnosti maloletnika, njegovog odnosa prema oštećenom i prestupu, kao i njegove spremnosti da ubuduće ne čini disciplinske prestupe ne bi bilo celishodno da se vodi disciplinski postupak, odustaje od predloga za vođenje disciplinskog postupka. Odluku o odustajanju sa obrazloženjem dostaviće upravniku zavoda, podnosiocu prijave i oštećenom.

Pre odlučivanja u smislu stava 1. ovog člana pribaviće se mišljenje službe za prevaspitavanje, a mogu se saslušati maloletnik, podnosilac prijave i oštećeni.

Član 134

Kada je u toku izvršenje disciplinske mere prema maloletniku, a maloletnik učini novi disciplinski prestup ili se sazna za ranije učinjeni prestup za koji nije izrečena disciplinska mera, podnosilac predloga za pokretanje disciplinskog postupka predlog neće podneti ako oceni da ne bi bilo celishodno izreći novu disciplinsku meru za novoučinjeni ili ranije učinjeni prestup.

Član 135

Maloletnik, na preporuku vaspitača vaspitne grupe, odrediće lice zaposleno u zavodu koje će mu pružati stručnu pravnu pomoć.

Pri preduzimanju radnji prema maloletniku tokom disciplinskog postupka, a naročito prilikom njegovog saslušanja, lica koja učestvuju u postupku, dužna su da postupaju obazrivo, vodeći računa o zrelosti, osetljivosti i ličnim svojstvima maloletnika.

Prilikom uzimanja prve izjave maloletnika od strane podnosioca predloga za pokretanje disciplinskog postupka, obavezno je prisustvo lica iz stava 1. ovog člana.

Član 136

Raspravi u disciplinskom postupku obavezno prisustvuju podnosilac predloga, vaspitač vaspitne grupe, maloletnik i zaposleni u zavodu koji će mu pružati stručnu pravnu pomoć.

Raspravi mogu prisustvovati i druga lica po odluci predsednika disciplinske komisije, odnosno upravnika zavoda ili lica koje on odredi.

Tokom trajanja rasprave javnost je, po pravilu, isključena, s tim što raspravi po odluci predsednika disciplinske komisije, odnosno upravnika zavoda ili lica koje on odredi, mogu prisustvovati i druga lica osim onih navedenih u stavu 1. ovog člana čije je prisustvo obavezno.

Član 137

Protiv rešenja o izrečenoj disciplinskoj meri maloletnik ima pravo žalbe u roku od tri dana od prijema rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

O žalbi odlučuje direktor Uprave u roku od tri dana.

Materijalna odgovornost maloletnika

Član 138

U odnosu na materijalnu odgovornost maloletnika shodno se primenjuju odredbe Zakona o izvršenju krivičnih sankcija.

Shodna primena odredaba o disciplinskim prestupima, merama i postupku prema osuđenim licima i Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica

Član 139

Na sva pitanja o disciplinskim prestupima i postupku prema maloletniku koja nisu uređena posebnim odredbama ovog pravilnika, a od značaja su za njegovu primenu, shodno se primenjuju odredbe o disciplinskim prestupima, merama i postupku prema osuđenim licima, kao i odredbe Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica.

Sredstva prinude

Član 140

Prema maloletniku koji se nalazi u zavodu mogu se izuzetno primeniti sredstva prinude i sredstva za privremeno onesposobljavanje, samo kada je to neophodno da se spreči fizički napad na službeno lice, napad na drugog maloletnika ili samopovređivanje.

Vatreno oružje i hladno oruđe prema maloletniku može se izuzetno primeniti jedino ako se drugim sredstvima prinude ili sredstvima za privremeno onesposobljavanje ne može zaštititi život maloletnika ili drugog lica u slučaju neposrednog napada.

O primeni mera i sredstava iz st. 1. i 2. ovog člana sastavlja se posebna službena beleška.

Službena beleška iz stava 3. ovog člana dostavlja se ministru nadležnom za pravosuđe, direktoru Uprave za izvršenje zavodskih sankcija i sudiji za maloletnike suda koji je maloletniku sudio u prvom stepenu.

VI POGODNOSTI MALOLETNIKA

Pogodnosti u zavodu i izvan zavoda

Član 141

U zavisnosti od ostvarenog programa postupanja, dužine kazne, krivičnog dela, ponašanja, zalaganja i rezultata u radnom i obrazovnom procesu, aktivnog učešća u kulturno-umetničkim, sportskim i drugim korisnim aktivnostima u zavodu, upravnik zavoda može, na predlog stručnih službi i u okviru pojedinačnog programa postupanja, maloletniku odlukom dodeliti pogodnosti u skladu sa zakonom, i to:

Pogodnosti u okviru zavoda:

- 1) prošireno pravo na prijem poseta i proširivanje kruga lica koja posećuju maloletnika;
- 2) prošireno pravo na prijem poseta bez nadzora u prostorijama za posete;
- 3) prošireno pravo na prijem poseta u posebnim prostorijama;
- 4) pravo na pogodniji smeštaj.

Pogodnosti izvan okvira zavoda:

- 1) pravo na prijem posete izvan zavoda;
- 2) pravo na slobodni izlazak u grad;
- 3) pravo na posetu porodici i srođnicima tokom vikenda i praznika;
- 4) pravo na nagradno odsustvo iz zavoda do sedam dana u toku godine;
- 5) pravo na vanredno odsustvo iz zavoda do sedam dana u toku godine;
- 6) pravo na korišćenje godišnjeg odmora izvan zavoda;
- 7) pogodnost iz člana 142. stav 1. Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica.

Član 142

Pored pogodnosti iz člana 141. upravnik zavoda, na predlog stručnog tima, može odobriti pojedinačne i grupne izlaske izvan zavoda radi prisustvovanja sportskim, kulturnim, umetničkim, verskim i drugim sličnim sadržajima.

Ove posete se realizuju pod nadzorom službenog lica.

Razvrstavanje u odeljenja i kategorije

Član 143

Na osnovu ličnih svojstava maloletnika, vladanja i zalaganja na radu, vrste učinjenog krivičnog dela, utvrđenog pojedinačnog programa postupanja i drugih elemenata bitnih za ostvarivanje svrhe krivične sankcije, maloletnici se razvrstavaju u jednu od tri kategorije (A, B, V).

Svaka kategorija sadrži dve potkategorije (1 i 2) koje se razlikuju po intenzitetu ostvarivanja pojedinačnog programa postupanja.

Kategorija A odgovara otvorenom odeljenju, kategorija B odgovara poluotvorenom odeljenju i kategorija V odgovara zatvorenom odeljenju.

Član 144

U kategoriju A, koje sadrži potkategorije A1 i A2, razvrstava se maloletnik koji po osobinama ličnosti, vrsti i težini učinjenog krivičnog dela, ranijem načinu života, ostvarenom nivou vaspitavanja i radnom angažovanju u zavodu predstavlja pozitivan primer i od koga se očekuje uspešna reintegracija u društvenu sredinu.

Član 145

U kategoriju B, koje sadrži potkategorije B1 i B2, razvrstava se maloletnik od koga se na osnovu osobina ličnosti, vrste i težine učinjenog krivičnog dela, ranijeg načina života, ostvarenog nivoa vaspitavanja i radnog angažovanja u zavodu očekuje uspešna adaptacija na zavodske uslove i po realizaciji vaspitnog tretmana, uspešna reintegracija u društvenu sredinu.

Maloletnik koji je programom postupanja raspoređen u B kategoriju može biti raspoređen u višu kategoriju po isteku jedne petine kazne.

Maloletnik koji je zbog disciplinskog prestupa ili drugog razloga rekategorizovan iz A u B kategoriju može biti raspoređen u višu kategoriju po isteku jedne petine ostatka kazne.

Član 146

U kategoriju V, koja sadrži potkategorije V1 i V2, razvrstava se maloletnik od koga se na osnovu osobina ličnosti, vrste i težine učinjenog krivičnog dela, ranijeg načina života i ostvarenog nivoa vaspitavanja očekuje otežana adaptacija na zavodske uslove i sa kojim je potreban intenzivniji vaspitni rad.

Maloletnik koji je programom postupanja raspoređen u V kategoriju može biti raspoređen u višu kategoriju po isteku jedne četvrtine kazne.

Maloletnik koji je zbog disciplinskog prestupa ili drugih razloga rekategorizovan iz A ili B u V kategoriju, može biti raspoređen u višu kategoriju po isteku jedne četvrtine ostatka kazne.

Potkategorija A1

Član 147

Maloletnik koji je razvrstan u potkategoriju A1 nakon 30 dana od razvrstavanja u ovu potkategoriju, na predlog stručnih službi, odlukom upravnika zavoda može dobiti sledeće pogodnosti:

- 1) posetu u zavodu u trajanju od tri sata;
- 2) pravo na prijem posete izvan zavoda u trajanju od osam sati - dva puta mesečno;
- 3) pravo na slobodan izlazak u grad jedanput mesečno u trajanju od osam sati;
- 4) pravo na posetu porodici i srodnicima tokom vikenda i praznika u ukupnom trajanju do 120 sati mesečno, a u mesecu u kojem je praznik - do 144 sata;
- 5) nagradno odsustvo iz zavoda do sedam dana u toku godine;

- 6) vanredno odsustvo iz zavoda do sedam dana u toku godine;
- 7) korišćenje godišnjeg odmora izvan zavoda u trajanju do 30 radnih dana;
- 8) odsustvo radi posećivanja lica iz člana 142. stav 1. Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica - dva puta u toku godine, s tim da svaki put odsustvo može trajati 14 dana.

Potkategorija A2

Član 148

Maloletnik koji je razvrstan u potkategoriju A2 nakon 30 dana od razvrstavanja u ovu potkategoriju, na predlog stručnih službi, odlukom upravnika zavoda može dobiti sledeće pogodnosti:

- 1) posetu u zavodu u trajanju od tri sata;
- 2) pravo na prijem posete izvan zavoda u trajanju od osam sati - dva puta mesečno;
- 3) pravo na slobodan izlazak u grad jedanput mesečno u trajanju od osam sati;
- 4) pravo na posetu porodici i srodnicima tokom vikenda i praznika u ukupnom trajanju od 96 sati mesečno, a u mesecu u kojem je praznik - do 120 sati;
- 5) nagradno odsustvo iz zavoda do sedam dana u toku godine;
- 6) vanredno odsustvo iz zavoda do sedam dana u toku godine;
- 7) korišćenje godišnjeg odmora izvan zavoda u trajanju do 28 radnih dana;
- 8) odsustvo radi posećivanja lica iz člana 142. stav 1. Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica - dva puta u toku godine, s tim da svaki put odsustvo može trajati 12 dana.

Potkategorija B1

Član 149

Maloletnik koji je razvrstan u potkategoriju B1 nakon 30 dana od razvrstavanja u ovu potkategoriju, na predlog stručnih službi, odlukom upravnika zavoda može dobiti sledeće pogodnosti:

- 1) posetu u zavodu u trajanju od tri sata;
- 2) pravo na prijem posete izvan zavoda u trajanju od osam sati - jedanput mesečno;
- 3) pravo na slobodan izlazak u grad jednom u dva meseca u trajanju od osam sati;
- 4) pravo na posetu porodici i srodnicima tokom vikenda i praznika u ukupnom trajanju od 72 sata mesečno, a u mesecu u kojem je praznik - do 96 sati;

- 5) nagradno odsustvo iz zavoda do sedam dana u toku godine;
- 6) vanredno odsustvo iz zavoda do sedam dana u toku godine;
- 7) korišćenje godišnjeg odmora izvan zavoda u trajanju do 25 radnih dana;
- 8) odsustvo radi posećivanja lica iz člana 142. stav 1. Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica - dva puta u toku godine, s tim da svaki put odsustvo može trajati deset dana.

Potkategorija B2

Član 150

Maloletnik koji je razvrstan u potkategoriju B2 nakon 30 dana od razvrstavanja u ovu potkategoriju, na predlog stručnih službi, odlukom upravnika zavoda može dobiti sledeće pogodnosti:

- 1) posetu u zavodu u trajanju od tri sata;
- 2) pravo na prijem posete izvan zavoda u trajanju od osam sati - jedanput mesečno;
- 3) pravo na slobodan izlazak u grad jednom u dva meseca u trajanju od osam sati;
- 4) pravo na posetu porodici i srodnicima o vikendu i praznicima u ukupnom trajanju od 48 sati mesečno, a u mesecu u kojem je praznik - do 72 sata;
- 5) nagradno odsustvo iz zavoda do sedam dana u toku godine;
- 6) vanredno odsustvo iz zavoda do sedam dana u toku godine;
- 7) korišćenje godišnjeg odmora izvan zavoda u trajanju do 22 radna dana;
- 8) odsustvo radi posećivanja lica iz člana 142. stav 1. Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica - dva puta u toku godine, s tim da svaki put odsustvo može trajati osam dana.

Potkategorija V1

Član 151

Maloletnik koji je razvrstan u potkategoriju V1 nakon 30 dana od razvrstavanja u ovu potkategoriju, na predlog stručnih službi, odlukom upravnika zavoda može dobiti sledeće pogodnosti:

- 1) posetu u zavodu u trajanju od dva sata;
- 2) prošireno pravo na prijem poseta i proširenje kruga lica koja posećuju maloletnika;
- 3) prošireno pravo na prijem poseta bez nadzora u prostorijama za posete, jednom mesečno;

- 4) prošireno pravo na prijem poseta u posebnim prostorijama bez prisustva drugih lica, jednom mesečno;
- 5) pogodniji smeštaj;
- 6) korišćenje godišnjeg odmora u zavodu u trajanju do 20 dana.

Potkategorija V2

Član 152

Maloletnik koji je razvrstan u potkategoriju V2 nakon 30 dana od razvrstavanja u ovu potkategoriju, na predlog stručnih službi, odlukom upravnika zavoda može dobiti sledeće pogodnosti:

- 1) prošireno pravo na prijem poseta i proširenje kruga lica koja posećuju maloletnika;
- 2) prošireno pravo na prijem poseta bez nadzora u prostorijama za posete - jednom u dva meseca;
- 3) prošireno pravo na prijem poseta u posebnim prostorijama, bez prisustva drugih lica jednom u dva meseca;
- 4) pogodniji smeštaj;
- 5) korišćenje godišnjeg odmora u zavodu u trajanju od 18 dana.

Trajanje posete za lica iz ove kategorije u okviru zavoda je jedan sat.

Član 153

Pogodnosti maloletnika koje obuhvataju izlaske i odsustva iz zavoda ne mogu se spajati sa pogodnostima koje se odnose na korišćenje godišnjeg odmora izvan zavoda ili sa otpuštanjem iz zavoda.

Pogodnosti maloletnika koje obuhvataju izlaske i odsustva iz zavoda u jednom mesecu ne mogu se prenositi u drugi mesec.

Pogodnosti maloletnika koje obuhvataju odsustva iz zavoda mogu se koristiti najviše onoliko puta koliko ima vikenda i praznika u toku meseca i najmanje u trajanju od 24 sata.

Izlazak maloletnika iz zavoda i povratak u zavod ne može biti u vremenu od 20,00 do 8,00 sati, izuzev u slučaju posebnog odobrenja upravnika.

Član 154

U slučaju korišćenja pogodnosti, izlaska i odsustva iz zavoda u mesecu u kojem se maloletnik otpušta sa izdržavanja kazne, ili mu se prekida izvršenje kazne, odnosno u kojem koristi godišnji odmor izvan zavoda, uzeće se u obzir broj dana provedenih na izdržavanju kazne u tom mesecu i srazmerno utvrditi trajanje odsustva.

U slučaju premeštaja u drugi zavod i odeljenje istog ili otvorenijeg tipa, kada je to po Zakonu o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica moguće, maloletnik zadržava vrstu i obim dodeljenih pogodnosti 30 dana po izvršenom premeštaju.

Član 155

Prilikom korišćenja pogodnosti koje podrazumevaju izlazak i odsustvo iz zavoda maloletniku se izdaje posebna dozvola koja sadrži matični broj, datum izdavanja, prezime i ime jednog roditelja, ime maloletnika, datum i mesto rođenja, adresu prebivališta, dan i sat izlaska i povratka u zavod, potpis ovlašćenog lica i pečat zavoda.

Vanredni izlazak i odsustvo

Član 156

Vanredni izlazak ili odsustvo iz zavoda u trajanju do sedam dana upravnik zavoda može, bez obzira na kategoriju i iskorišćene pogodnosti, odobriti maloletniku:

- 1) u slučaju smrti člana uže porodice;
- 2) radi obilaska teže obolelog člana uže porodice;
- 3) u slučaju rođenja deteta i zaključivanja braka.

Upravnik zavoda može, izuzetno, odobriti vanredni izlazak ili odsustvo i u drugim vanrednim slučajevima, na odgovarajući i situaciji primeren način.

Pravna pomoć

Član 157

Zavod maloletniku pruža pravnu pomoć u cilju ostvarivanja svih prava koja mu po zakonu pripadaju u toku izvršenja kazne maloletničkog zatvora.

Podnošenje molbe za uslovni otpust

Član 158

Molbu za uslovni otpust maloletnik upućuje veću za maloletnike suda koji mu je sudio u prvom stepenu. Molba se upućuje preko zavoda.

Prevremeno otpuštanje

Član 159

Na osnovu mišljenja stručnih službi, upravnik zavoda u smislu člana 173. Zakona o izvršenju krivičnih sankcija dostavlja predlog za prevremeno otpuštanje maloletnika direktoru Uprave za izvršenje zavodskih sankcija.

Podnošenje molbe za prekid izvršenja kazne i premeštaj

Član 160

Molba maloletnika ili predlog upravnika zavoda za prekid izvršenja kazne maloletničkog zatvora podnosi se veću za maloletnike suda koji je sudio u prvom stepenu.

Molba maloletnika za premeštaj ili predlog upravnika zavoda za premeštaj maloletnika podnose se direktoru Uprave za izvršenje zavodskih sankcija.

Molbe se upućuju preko zavoda.

Član 161

Maloletniku se prilikom otpuštanja iz zavoda:

- 1) predaju stvari, predmeti i dragocenosti koje su čuvane u zavodu, a maloletnik se razdužuje sa stvarima koje je koristio;
- 2) isplaćuje ušteđevina i novac koji je primao tokom izvršenja kazne maloletničkog zatvora;
- 3) obezbeđuju sredstva za prevoz do mesta prebivališta, odnosno boravišta i po potrebi, na predlog vaspitača vaspitne grupe, jednokratna novčana pomoć.

Ako nema svoju odeću, a ni sredstva da je nabavi, zavod maloletniku, bez naknade, obezbeđuje rublje, odeću i obuću.

Posle obavljenih radnji predviđenih ovim pravilnikom, maloletnika prima upravnik zavoda, a rukovodilac službe za prevaspitavanje obavlja završni razgovor i uručuje mu otpusni list, svedočanstvo ili diplomu o završenoj školi, uverenje o stručnoj osposobljenosti koju je stekao u zavodu, kao i druga dokumenta.

VII ZAVRŠNA ODREDBA

Član 162

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".